

MELIS is een verkorting van MELISSA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Griekse naam: 'Honingbij'.

*

In de Griekse mythologie is Melissa een nimf, die de oppergod Zeus in zijn jonge jaren zou hebben opgevoed. Ook de priesteressen van de godin van de oogst, Demeter, werden 'melissa's' genoemd. Deze godin genoot bijzondere verering in Efese. Vandaar dat de melissa symbool werd van deze stad. Hiernaast: muntstuk uit de 5e eeuw vóór Chr., afkomstig uit Efese.

In vele culturen werd aan de melissa bijzondere betekenis gehecht. Zij was het symbool van ijver, organisatie en reinheid.

In de *chaldeeuwse* cultuur was zijn ook zinnebeeld van het koningschap;

in *Egypte* van de ziel en de onsterfelijkheid;

in het oude *Griekenland* van dood en wedergeboorte (omdat ze in het najaar sterft en in het voorjaar weer tevoorschijn komt);

voor de *christenen* is zij symbool van hoop, omdat ze onvermoeibaar bezig blijft en nooit ophoudt.

Ook het eiland Malta in de Middellandse Zee ontleent zijn naam aan deze bij: 'Land van de honing'. Soms neemt men echter aan dat deze naam teruggaat op een fenicisch woord dat 'toevluchtsoord' betekent (zie 'Bijzonderheden' onder Melita); wat natuurlijk voor zo'n eiland midden op zee een zeer toepasselijke naam is. Deze uitleg is des te waarschijnlijker, omdat de Feniciërs zeevaarders waren; zij kunnen dus best de oorspronkelijke naamgevers van dit eiland geweest zijn. Toen later de Grieken de macht op zee overnamen, verstonen zij Malta op hun manier en brachten het in verband met het hun vertrouwde woord 'melita'.

In Cappadocië, het midden van het huidige midden Turkije, lag in de Romeinse tijd een plaatsje Melitene, o.a. bekend doordat er een aantal heilige martelaren vandaan komen (Hiëron en Maximianus, martelaren + 290, feest 7 november; Eudoxius en Macarius + 302, feest 6 september; Arminia en Caius, + eerste eeuwen christendom, feest 19 april).

*

De naam **Melissa** duikt in Europa op in het gedicht 'Orlando furioso' uit 1532 van de Italiaanse dichter Ariosto. Zij is daar een goede heks, die probeert de hoofdpersoon Rogero uit de handen van de boze heks Alcina te houden.

In het Engelse taalgebied won 'Melissa' aan populariteit, omdat zij voorkwam in een aantal graag gelezen boeken:

Charles Dickens' roman 'The old curiosity shop' (1841), Tennyson's gedicht 'Princess' (1847) en het boek van Gilbert & Sullivan 'Princess Ida' (1884) Gemeten over de jaren 1990-1994 stond **Melissa** gedeeld 10e op de lijst van populairste meisjesnamen in Nederland.

*

Melitina van Marcianopolis, Thracië (thans Bulgarije); † **2e eeuw. Feest 15 september.**

Ten tijde van de Romeinse keizer Antoninus (138-161) braken er hier en daar in het Romeinse Rijk christenvervolgingen uit. Onder Antiochus die op dat moment stadhouder was over Thracië, werd Melitina gearresteerd. Waarschijnlijk had zij de aandacht op zich gevestigd doordat zij overal aanhangers van het christendom probeerde te werven. Zij werd tot twee keer toe naar de plaatselijke afgodentempel gevoerd met de bedoeling dat ze daar aan de Romeinse goden zou offeren, zoals dat trouwens van iedere burger werd verwacht. Maar zij weigerde, omdat ze christen was; zij wilde alleen eer bewijzen aan de God die hemel en aarde geschapen had en die zich had laten kennen door Jezus Christus. De eerste keer dat zij de tempel betrad, stortte het beeld van Hercules naar beneden, nog wel één van de machtigste goden. Hij werd beroemd door de werken van Hercules, sterke staaltjes van reuzenkracht...! De tweede keer was het Apollo die naar beneden kwam en in het stof beet. Dat waren toch duidelijke tekenen dat haar God sterker was dan die van de Romeinen. Velen bekeerden zich bij het zien daarvan tot de god die Melitina aanbad; onder hen was zelfs de vrouw van de stadhouder! Dat konden de plaatselijke overheden niet hebben. Ze werd gruwelijk gefolterd: ze werd naakt uitgedeeled en in het openbaar ten toon gesteld, vervolgens hing men haar op om haar levend te kunnen villen; tenslotte maakte men een eind aan haar leven door haar het hoofd af te slaan. Zij werd begraven op het Griekse eiland Lemnos in de Egeïsche Zee. Een zekere Acacius, waarschijnlijk één van haar bekeerlingen, nam haar mee naar Macedonië om haar daar dicht bij huis te begraven. Maar hij leed schipbreuk en spoelde aan op het eiland Lemnos. Daar werd zij plechtig bijgezet. Enkele dagen later overleed ook Acacius (aan de gevolgen van het ongeluk?). Hij werd bijgezet naar zijn geliefde heilige. Later werden haar relieken overgebracht naar Constantinopel.

Zij wordt afgebeeld temidden van neerstortende afgodsbeelden, of met een zwaard, haar uiteindelijke martelwerktuig.